

Lk 2

Tähelepanu, valmis olla, talgud!

Ühe pere õpetlik kogemus

Meelis Saar

Lk 3

Õlatunne tekib ühistest saavutustest

Talguleidude külluse-sarvest

Talguhundi pass 2017

Sõnamäng lastele

Väatsa valla talgud Järvamaal

Lk 4

Kaks küsimust teel talgutele

Põnevaid talguretsepte

Tuulikuaja talgud Saaremaal

ILM

Vahelduva pilvisusega sajuta ilm. Puhub valdavalt edela- ja lõunatuul 4-9 m/s. Õhutemperatuur on +12..+17°C.

Talguline

6. MAI 2017 NR 6

VABATAHTLIK TALGUPÄEVA HÄÄLEKANDJA

Talgurahvas teeb Eestimaale kingitusi

Talgurahvas peab plaani ja valib talgutöid, et olla valmis maikuu esimesel laupäeval, 6. mail peeta- vaks ühiseks talgupäevaks. Täna- vuse talgukevade, kümenda Teeme Ära egiidi all toimuva üle- eestilise algatuse märksõnaks on valmistumine: valmistumine Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähis- tamiseks, aga ka valmistumine looduse vingerpussideks ja kliima- muutusega kaasnevateks loodus- õnnetusteks, mis Eestimaadki üha sagedamini puudutavad.

Teeme Ära talgupäeva eestvedaja, Eestimaa Looduse Fondi juhatusel liige Tarmo Tüür ütles, et nii nagu eestimaalaste vabatahtlik panusta- mine, nii on ka iga talgutegu kingi- tus Eestimaale. „Tänavu saavad talgukevade märksõnadeks 'valmistumine' ja 'valmisolek' ning see ei ole juhuslik. Elu seab meid erinevatesse olu- kordadesse, milleks ühiselt valmistumine aitab kõigil paremini hakkama saada,“ selgitas Tüür. „Ühi- selt valmistudes saame olla paremini valmis nii Eesti riigi juubeli tähistami- seks kui ka looduse väljakutseteks, mis kliimamuutuse tõttu meid kõiki paratamatult aina rohkem puuduta- vad ka Eestimaal.“

Tüüri sõnul võib tunduda esma- pilgul ootamatu, et miks kaks nii eri- nevat teemat talgupäeval tähelepa- nu saavad. Kui aga pisutki süveneda, tekib arusaamine: need teemad on

ühe mündi kaks erinevat külge, mis moodustavad ühtse terviku. Talgu- korras on ammu ajast peale val- mistatud nii pidude pidamiseks kui ka ühisteks katsumusteks, ja looduse vingerpussid võivad sellisteks kju- neda, kui me nendeks valmis ei ole.

Eestimaa lipuehtesse

Talgupäev peetakse ikka sarnaselt eelmistele aastatele nii, et iga kogu- kond saab ise otsustada, millised tööd ühiselt ette võetakse. Üheks üle-eestiliseks üleskutseks on tä- navu lipuväljakute korrastamine ja lipumastide püstitamine, et seada Eestimaa lipuehtesse. Koos- töös Lipuvabriku ja Eesti juubeli toimkonnaga kutsume kogukon- di ise valmistama või paigaldama valmis lipuvar- daid. Kogukon- dade innusta- miseks saadame igasse talgupaika ühe suure EV100 sümbolikaga mas- tivimpli, et valmistuda ühiselt Eesti riigi juubeli- sünnimusteks.

Noored talgutele

Noori kutsume sel aastal talgutele koostöös XII noorte laulu- ja tantsu- peo meeskonnaga, mis on võtnud tänavuse suve suursünnimuse lipu- kirjaks „Mina jään!“. Kõik koolid ja klassid, koorid ja tantsurühmad on oodatud talguid eest vedama ja neil osalema, et teha korda kodukandi lauluväljakud ja teised kultuurivär- tuslikud paigad. Kodukoha väikeste

Kui tänavu innustame talgulasi ühe talgutööna lipumaste püstitama, siis mulluse talgupäeva raames paigaldati veekogude äärde üle Eesti kokku ligi 500 veeohutuse stendi. Muhumaal paigaldasid talgulised 2016. aasta talgupäeval veeohutuse stendi Pädastesse. Foto: erakogu

ja suuremate laulu- ja tantsuplatside korrastamine koostöös koolide, küla- seltside ja kohalike omavalitsustega võimaldab ühtlasi kaardile märkida kõik laululavad Eesti eri paigus, kus sel ja järgmisel aastal korraldatakse EV100 tähistamiseks kohalikke sündmusi.

Loodusõnnetusteks valmis

Eesti riigi juubeli ja laulupeo lainele häälestudes ei saa aga tähelepanuta jätta ka meie elukeskkonda ning sel- lega seonduvaid muutusi. Sel keva- del pöörame tähelepanu kliimamuutuse mõjudele ning valmisolekule võimalikeks loodusõnnetusteks. Tarmo Tüüri sõnul räsib igal aastal Eestit mitu suuremat tormi, kus mõni paik saab tõsisemalt kannatada, eluks va- jalikud ressursid lõpevad otsa, taristu lakkab toimimast, inimesed kannata- vad ja isegi elud võivad sattuda ohtu.

Kogukondade turvalisus ja häda- olukordadeks valmistumine ei ole ini- meste jaoks üldjuhul lemmikteema, sellealane teadmatust võib põhjusta isegi hirmu. Päästeameti mullu- sest uuringust selgus, et eestimaalas- te kriisiteadlikkus ning ettevalmistus selleks on madal. Inimesed usuvad, et loodusõnnetuse korral jõuab abi nendeni eriti kiiresti. Tegelikuses on abivajajaid sel puhul tavapärasest rohkem ning kõigini ei jõuta soovitud kiirusega.

„Valmisolek loodusõnnetuste põhjustatud hädaolukordadeks tun- dub esialgu kauge ja võõra murena. Kui aga olukord ootamatult käes, võib see valusalt puudutada meist iga- üht ja ka meie lähedasi,“ rääkis Tüür. „Just seepärast algab valmisolek igast inimesest endast, meie teadlik- kusest, õigest käitumisest ning vajali- kest varudest.“ *Jätukub lk 2*

Kaheksa vanasõna, abiks talgujuhile

Eks ole juba vanasõnadest teada, mida üks talgupäev endaga kaasa tuua võib. Sellele vaatamata teeme tiiru peale olulisematele tähelepa- nekutele talgujuhi teekonnal talgu- teni. Soov on ju sama – korraldada taas üks õnnestunud talgupäev!

1. Üheksa korda mõõda, üks kord lõika. Nuputa välja ja planeeri talgutööd – mitu abikätt, mitu tundi ja mida teha siis, kui töö saab rut- tu otsa! Talgutele tulevad inimesed sooviga tegemistes kaasa lüüa, see- ga mõtle läbi, et kõigile jaguks jõu- kohast tööd. Võib leituda ka neid, kes juhendamist vajavad – kus viga näed laita, seal tule ja aita.

2. Mida üks ei või, seda üheksa võivad. Seega anna oma talgutest aegsasti teada, et sõbrad, tuttavad ja teised huvilised kaasalüüasaaksid. Re- gistreeri oma ettevõtmine Teeme Ära

talgupäeva kodulehel www.teeme- ara.ee. Nähtav saad olla ka teistes infokanalites – telefonikõne või e-kiri sõbra postkasti, üleskutse sotsiaal- meedias, kuulutus teadetetahvlil või innustav kutse silmast silma.

3. Kes püüab kõigest väest, saab üle igast mäest. Mõttele läbi, milliseid vahendeid su talgutöödel vaja läheb. Kas on selleks viis labidat, kümme reha või hoopiski pangede viisi värvi? Kui enda jaoks on plaan paigas, anna sellest teada ka talgulistele. Võib-olla on just neil võimalik üht-teist kaasa võtta. Ära karda abi küsida ka kohali- kust omavalitsusest või ümberkaud- setelt ettevõtetelt.

4. Õnnetus ei hüüa tulles. Pööra tähelepanu kõigele, mis puudutab ohutust. Tutvusta talgulistele tööriis- tade kasutusega seonduvaid nippe ja ohutusnõudeid. Otsi välja esmaabi-

pakk ja stardipaketis olev kriisijuhis. Pea meele, et 15. aprillist kehtib Eestis raierahu, seega vaata üle, et planeeritavad tööd ei segaks pesit- sema hakanud linde. Eks ikka selleks, et talgupäev kellelegi tüli ei tooks.

5. Tühi kõht on kõige parem kokk. Ära jäta oma talgulasi koriseva kõhu- ga, sest kes korralikult sööb, see palju jõuab. Võid paluda ka talgulistel head ja paremat kaasa võtta! Olgu selleks maitsev talgusupp või plaaditais koo- ki. Ühine söömaaeg annab rammu juurde nii väikestele kui ka suurtele. Kõhutäie krooniks on mõnus suhtlus vanade ja uute talgusõpradega.

6. Tublidus ei tule tööta, osavus ei hooleta. Selleks, et korraldamises osav olla, lae oma telefon talgupäe- vaks pilgeni täis ja kanna seda en- daga kaasas. Võib juhtuda, et mõni talguline on teelt eksinud või vajab

abi. Hea, kui oled oma telefoninumb- ri talgujuhina jaganud ka talgulistele.

7. Kõik, mis teed, tee hästi. Talgu- juhi ja talgulisena on alati tarvilik tea- da, et tehtavad tööd oleks kooskõlas hea tava, seaduste ja eeskirjadega. Siis saad kindel olla, et talgutööd ei pöördu pahanduseks kellegi teise õuel.

8. Lõpp hea, kõik hea. Täna oma talgulasi tehtud töö ja panustatud aja eest. Kiitusel ja siiral tänusõnal on suur jõud! Tugev käepigistus, soe naeratus, prinditud tänukiri, kosutav saunaõhtu või ühine laulujoru – need kõik on head viisid, kuidas panna tõisele päevale meelde jääv punkt. Ja lõpetuseks tunne ka ise rahulolu ning kiida ennast, sest ilma sinu eest- vedamiseta ei oleks ju neid talguid toimunud. Aitäh Sulle ka talgupäeva meeskonna poolt!

Tähelepanu, valmis olla, talgud!

Juba kümnendat kevadet kogunevad eestimaalased Teeme Ära egiidi all ühiselt talgutele. „Teeme ära!“ algatuse stardipauk kõlas 2008. aastal üle-eestiliste prügi-koristustalgutena. Sealt veerema läinud lumepall on Eestimaal aina hoogu kogunud ning jõudnud ka enam kui 100 riiki üle ilma. Meie siin valmistume hea tundega uueks talgukevadeks, meeles mõl-kumas uued talgumõtted ja talguteod. Millele siis tänavu oma tähelepanu suuname?

TÄHELEPANU pole vaid stardi-hüüdu tähistav kutsung. Meid ümbritseva looduse ja elukeskkonna tähele panemine ning sellega seonduvate probleemide märkamine oli ja on Teeme Ära fenomeni oluline alustala. Hooliv eestimaalane paneb tähele ning kus vajalik ja võimalik, paneb ka käed külge, et ühiselt mõni oluline asi ära teha. Meie eluolu on hoopis parem ning elukeskkond kvaliteetsem, kui osaleme aktiivselt selle kujundamises ega oota, et kõik

saab korda ainult europrojekti või kohaliku omavalitsuse toel. Lahti ütlemine „tehtagu“-mentaliteedist, elujaatav hoiak ja heatahtlik suhtumine toovad igal talgukevadel kodudest välja üha uusi inimesi, et aidata kaasa elu edenemisele Eestis.

Lisaks talgutöödele õpime talgutel üksteist paremini tundma. Talgud liidavad ja õpetavad meid kogukonnana tegutsema, ühiselt plaani pidama ja lahendusi leidma. Mida tugevamad on Eestimaa kogukonnad, seda paremini saame **VALMIS OLLA** nii talgupäevaks kui ka igaks teiseks päevaks – kõigiks olukordadeks, mis elus võivad ette tulla. Alanud kevadel kutsume koos Teeme Ära talgupäeva partnerite ja meeskonnaga kõiki eestimaalasi valmistuma. Just praegu on õige aeg end valmis seada Eesti riigi senise ajaloo suurimaks tähtpäevaks. Iga talgutegu on kingitus Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks. Järgmisel aastal kulmineeruvate EV100 pidustuste eel saame tänavu üheskoos korda teha oma lipuväljakud ning

väikesed ja suured laululavad, et seada Eestimaa lipuehtesse.

Pidupäeva kõrval tasub aga valmis olla ka looduse vingerpussideks. Üleujutused, tormituuled, suured sajud jms on ühelt poolt meie elu igapäevane osa. Teiselt poolt näitavad nii uuringud kui ka argipäev, et me pole neile olukordadele piisavalt palju mõelnud, veel vähem valmistunud. Ei pereringis, ei naabruskonnas, ei kogukonnas. Kui arvestada veel ka kliimamuutusega kaasnevate mõjudega, mille tõttu erandlikud loodusnähtused on sagenemas, tundub igati mõistlik korra pead kokku panna ning mõelda, mida me saame ise ära teha, et sellisteks ootamatusteks paremini **VALMIS OLLA**.

Infot, ideid ja abistavaid materjale kõigiks talgutöödeks oleme taas kogumas Teeme Ära talguveebi. Samuti leiab teemakohast teavet ja praktilisi abivahendeid iga talgujuhini jõudvast talgupäeva stardipa-

Iga talgutegu on kingitus Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks.

Tarmo Tüür. Foto: Lauri Kulpsoo

ketist, mis ka sel kevadel sai talgurahva jaoks kokku pandud koostöös heade toetajate, partnerite ja vabatahtlikega. Aitäh teile kõigile selle panuse eest!

Viise, kuidas eluks paremini valmis olla – nii tähistamiseks kui ka ootamatusteks –, on kümneid ja sadu. Üks võimalus, ilmselt kõige nutikam, on ühiselt kokku tulla ning korraldada **TALGUD**. Tee koos oma inimestega oma talgupäevaks meelepära-

seim plaan ja käärige käised üles. Sa ei aimagi, et sinu sõbrad, tuttavad ja sugulased juba ootavad su kutset: „Tähelepanu, valmis olla, talgud!“

Nagu heaks tavaks on saanud, koguneb talgurahvas kõikjal üle Eesti ikka maikuu esimesel laupäeval – tänavu 6. mail. Enne töö, siis pidu. Nii et, oleme valmis ja teeme ära!

Tarmo Tüür

Teeme Ära talgupäeva eestvedaja

Meelis Saare sõnul on tema pere läbi mõelnud, kuidas saada võimaliku hädaolukorra tingimustes hakkama ning valmistada toitu, kui elektrit ei ole. Foto: ajamaja.ee

Algus lk 1

Tänavuse talgupäeva raames ärgitame inimesi läbi mõtlema, millised on nende kodukohas võimalikud ohud, et teha talgukorras natuke ettevalmistusi ja olla ühiselt valmis, nii oma peres kui koos kogukonnaga. „Inimeste suurem teadlikkus ohtudest ja kogukonna ühine valmisolek tugevdavad ühtekuuluvust ning loovad ka turvatunde,“ märkis Tüür. „Kui oleme valmis võimalikeks hädaolukordadeks, on parem tunne ka pidu pidada – teades, et meil on olemas lähedased, kudel ja kogukond, kellega koos elu suuri sündmusi tähistada. Nii tekib veelgi suurem rõõm koosolemisest!“

Kuna hädaolukorras muutub operatiivne info eriti oluliseks, paneme sel kevadel koostöös Päästeametiga igasse talgute stardipaketti ühe mitmetarbelise raadio, mis on vändaga laetav – juhuks kui elekter pikemalt ära läheb. See on sümbolne märgu- anne kogukondadele, et nad ise oma varud üle vaataksid ja ohud läbi mõtleksid. Ohtude kaardistamiseks oleme välja töötanud küsimustiku koos

soovitustega, mis aitab võimalikke riske paremini reastada ja vajalikke talgutöid planeerida. Olgu talgutöös siis allikakoha puhastamine puhta joogivee saamiseks, kraavide puhastamine üle kallaste tõusva jõe- vee paremaks äravoolamiseks vms, ettevalmistusi hädaolukorras hakkamasaamiseks on kõige parem teha just talgukorras.

Talguveebist leiab mitmeid soovitusi oma talgute korraldamiseks ja tänavuste fookusteemadega sidumiseks, kuid mõistagi võib planeerida ka kõiki talgutöid, mis teie kogukonnas vajalikud. Teeme Ära kodulehel on juhised ka talguhundi passi saamiseks ning talgupäeva partnerite pakkumised nii talgujuhtidele kui talgulistele. Alates 15. märtsist saab talguid kirja panna ja end osalejana registreerida, aprilli alguses hakkame välja saatma talgute stardipakette. Täpsem info talgupäeva korralduse ja muu vajalikuga on talguveebis aadressil www.teemeara.ee. Iga talgutegu on kingitus Eesti- maale. Kohtumiseni Teeme Ära talgupäeval, 6. mail kõikjal üle Eesti!

Talleta oma talgupäev ning jaga emotsioone ka teistega! Saada fotod ja videod aadressile info@teemeara.ee

Ühe pere õpetlik kogemus

Kõrvemaal tegutsev turismiettevõtja ja loodusmatkade korraldaja Meelis Saar on üks neid, kes on sattunud ekstreemsete ilmaolude tõttu perega hädaolukorda. Järgnevalt räägib ta põgusalt, mida sel- lest kogemusest õppis.

Millal loodus sind oma koju löksu jättis ja mida seeläbi õppisid?

Parima kogemuse saime perega 2009. aasta talvel, kui jäime kodus Kõrvemaa metsade vahel viieks päevaks elektrita ja lumevangi. Sellel hetkel avastasime, kui haavatavad ja elektrist sõltuvad me oleme: vesi jõuab kraani elektri abil, toit valmib elektripliidil, toasoo tuleb elektriga, isegi gaasipliit läheb tööle elektriga. Avastasime, et peaaegu kõik, mida me igapäevaselt vajame, vajab toimimiseks elektrit.

Kuidas erineb tavaline talvepäev lumevangis veedetud talvepäevast?

Täna on rahulikum kui aastal 2009, kuigi vastutus on suurem, sest meil kasvab nüüd peres kolm last. Praeguseks oleme enda jaoks läbi mõelnud, kuidas saame hakkama ja toimetame hädaolukorra tingimustes selliselt, et

me ei tea, millal see lõppeb ja millal taastub argipäev ning pääseme uuesti liikuma.

Millised on need välised tegurid, millest tunned end igapäevaelus kõige rohkem sõltuvat?

Elekter, vesi, toit ja soe tuba.

Kuidas valmistad perele õhtusöögi, kui elektrit ei ole?

Meil on tänaseks olemas gaasipliit ja puupliit ning väike toiduvaru.

Hädaolukorrad juhtuvad alati ootamatult, kuidas nendeks ikkagi paremini valmis olla?

Hädaolukorras hakkama saamiseks oleks tark selle peale mõelda varem ja varustada end eluks hädavajaliku- kuga, sest kui see hetk on käes, pole varustamine enam võimalik. Tasub korra mõelda, et mis saaks, kui see juhtuks nüüd kohe. Alles seejärel saab mõelda läbi oma elukorralduse plussid ja miinused ning tegeleda sel- lega, et kuidas saada hakkama.

Mida me kõik saaksime esimese asjana ära teha, et loodusõnnetus- teks valmistuda?

Esmalt peame üldse aru saama, et loodusõnnetuse toimumine on võimalik. Õnneks on neid, kes on mõelnud, analüüsinud ja prognoosinud ning loonud vastavaid stsenaariume. Õnneks leidub ka neid, kes suudavad enda ja teiste teadmiste, oskuste ja kogemuste varal olla juba ettevaatlikud ning käituda sellistes olukordades arukalt.

Iga inimene saab teha alustuseks kahte lihtsat asja. Esiteks, arvestada stsenaariumiga, et selline asi võib juhtuda. Teiseks, mõelda ja rääkida sellest kodus ja oma kogukonnas. Milline on kogemus ning milliseid tegevusi peaksime tegema? Milliseid teadmisi ja oskusi selleks vajame? Kuidas siduda teadmised oskustega?

Miks just iga inimene ise peab olema valmis hädaolukorras?

Kui me pole valmis iseenda ja kogukonna eest seisma, ei tee seda keegi teine meie eest ka hädaolukordades. Oluline on, et lisaks igale üksikule inimesele oleks kogukond samuti valmis, sest tegelikkuses oled sa ise just nii tugev, kui tugev on sinu kogukond.

Soovitused igale inimesele

- Soovitusi, kuidas käituda tormi, äikese, pakase, tuisu, üleujutuse jt looduse põhjustatud ohtlike ilmaolude korral, leiab Päästeameti kodulehelt.
- Iga inimene peaks Päästeameti soovitusel hädaolukorras ja elutähtsa teenuse katkemisel olema valmis ise toime tulema vähemalt seitse päeva, kuni riigi abikäsi jõuab tema ja ta pere ning kogukonnani.
- Vaata lisainfot hädaolukordadeks valmistumise kohta Päästeameti kodulehelt elanikkonnakaitse alamlehelt (<https://www.rescue.ee/et/kodanikule/elanikkonnakaitse/>).
- Infot saab küsida ka päästeala info- telefonilt 1524.

Talgute stardipaketiga jõuab tänavu igasse talgupaika pisike LED-tuledega raadio, mida saab laadida vändaga. Loodusõnnetuse korral infot hankides häälesta oma FM-raadio Vikerraadio või Raadio 4 sagedusele, sest vastavalt koostöölepingule Päästeametiga edastab Eesti Rahvusring- hääling suuremate õnnetuste ja hädaolukordade puhul elanikkonnale kõige operatiivsemat teavet.

Õlatunne tekib ühistest saavutustest

Olgu meid peres ja kogukonnas vähem või rohkem, koos toimetada on alati mõnusam kui üksi, eriti talgupäeval. Mis talgud need ikka on, kui ennast ise hobusena adra ette rakendad ja siis ise endale adra tagant hoogu annad. Eks sedagi saab ju vahel tehtud, aga talgupäev on ajast aega olnud ikka koostegemise ja koosolemise päev – õlatunne tekib ühistest saavutustest. Innustagu see pisike peotäis eelmise aasta talgutegusid tänavusi talgujuhte eest vedama ja talgulisi kaasa tulema, sest nagu vanarahvas teadis öelda: „Kes tööd teeb, see rõõmu näeb.“

Eidapere mõisapargi talgud

Talgute eesmärgiks oli kaasata töötajate ja Raplamaa noori. Nii saavad nemadki aimu sõnadest 'talgud' ja 'linnupete' ning õpivad tööd tehes rõõmu tundma. Üheskoos leiti tunne, et elu ja kevad on ilusad!

Tammermaa volbritalgud

Korrastati nii kergliiklusteid kui ka teeäärset võsa. Mahavõetud võsast sai õhtuks hea volbrilõkke, mille kõrval vilunud talgulised kõieveoga rammu katsusid.

Kahula külatalgud

Tehtud said kõik plaanitud tööd ja kuna külas on traditsiooniks korraldada ühisolemisi, saadi ka talgupäeva õhtul kogukonnaga seltsimajas kokku, kuulati muusikat ja tehti kokkuvõtteid päevast.

Rõa küla talgud

Talgupäeval pandi küla postkastidele katus. Jaksu jäi ka naaberkülale appi minna, kus aidati paigaldada hoopis uued postkastid. Töö vahele kulus ära rahvatants!

Elistvere loomapargi talgud

Talgupäevale on head seltskonda nautima oodatud ka neljajalgseid

sõbrad. Näiteks Elistvere loomapargis said talgulised puhkepausi ajal loomadega tegeleda.

Otepää aedlinna talgud

Seltsingu esinaine Ene puhastas paari kaaslasega järve läheduses allikat, kui tema väga sõnakuulelik koer Loore otsustas perenaise juurest jalga lasta, et ühineda hoopis suurema talguliste seltskonnaga. Koer tassis käbisid ja hullas talgulistega. Isegi tema sai aru, kui lõbus on seltsis tööd teha.

Võhandu jõe heakorratalgud

Räpina Avatud Noortekeskuse talgutel käidi kanuudega Võhandu jõel prügi korjamas. Koos tõmmati veest välja nii rehve kui ka kalavörke. Jõe olukord muutis talgulised murelikuks.

Pärnumaa rannaääre koristamise talgud

Rannaäärt koristati Pärnumaal mitmel pool. Talguliste rõõmuks leiti ka mitmeid pudelikirju! Ja kui prügi-kott täis sai, leiti selle transportimiseks ekstreemseid viise.

Ulila Suveaia talgud

Ligi 30-pealine talguseltskond istu-

tas üheskoos sada kuuske. Koos tehti korda ka suveaia ümbrus ja lava. Mitmed talgulised nägid esimest korda sisalikku!

Saaremaa Tagavere talgud

Supipausi ajalgi oli Tagavere talgutelistel silmis talguhundi hakkamine! Koos tehti ümbruskond korda.

Suure-Jaani lasteaia Sipsik talgud

Rõõmsad talgulised tegid korda kogu lasteaia õueala, alustades värvimistöödest ja lõpetades oksade lõikamisega. Koos võoraste inimestega töö tegemine oli mitmele talgulisel uus kogemus. Rõõm ja üllatus olid suured, kui laste rõõmsaid nägusid nähti.

Talguhundi pass 2017

Kolmandat aastat saavad kõik talgulised registreerimisel endale talguhundi passi, Teeme Ära talgupäeval osalemist tähistava tunnuskirja, mis avab ka juurdepääsu talgupäeva partnerite pakkumistele. Juhised talguhundi passi saamiseks leiab aadressilt www.teemeara.ee/pass, kus avaldame ka talgupäeva partnerite eripakkumised.

Talguleidude küllusesarvest

- Tartumaal Laari talu talgutel leiti tiigist vana pudel ja kaks talgulist leidsid teineteist.
- Harjumaal Nikerjärve supelranna talgutel leiti üles oma võimete piiri ja isegi nihutati seda natuke!
- Võrumaal Käpa küla talgutel leiti, et palava ilmaga sobivad kõige nooremad talgulised hästi kogu küla joogi ja söögi kulleriteks.
- Raplamaal Salutaguse talgute õhtul vaadati üheskoos jalgpallivärvale kinnitatud kinolinalt filmi ja leiti südamesse soe tunne.
- Kahula Oldoja talgutel Harjumaal leiti, et hernesupp on maailma parim talgusupp!
- Salajõe külatalgutel Läänemaal leiti ilus jõesäng, mis varem oli peitunud oksarisusse.
- Tootsi lasteaia korrastustöödel leiti, et jorisejad võiksid koju jääda!
- Pärnumaal Vaheka külatalgutel leiti, et lapsed olid töötamisest nii hasardis, et neile ei jätkunud piisavalt tegevust.
- Otiaru paisjärve talgutel leiti, et tuleb aega leida ka koristusala vaatamisväärsustega tutvumiseks ja kaasata talguseltskonda inimene, kes oskaks kõnelda põnevast ajaloost.
- Harjumaal Vaidasoo talgutel leiti, et küla-kioskile oleks tabavat nime vaja ja koos korraldati nimekonkurss.
- Emmaste spordikompleksi talgutelt leiti pealinna pere, kes valmistus kolima Hiiu maale!
- Aegviidu vana jaamahoone talgutelt leiti, et võoraste inimestega tekib talgute käigus hea kontakt ja kõik leiavad tegevuse.
- Eesti Vabaõhumuuseumi talgutelt leiti metallist voodiots, pliidiraud ja inimeste soov talgutöödel kaasa lüüa!
- Saaremaa Käesla külaväljaku talgutelt leiti ühispilti tehes, et kelgi on vana armastus öide lõõnud.
- Ida-Virumaal Votka tiigi korrastamisel leiti, et stardipakist kasutamata jäänud asjad saab õnneloo teel laiali jagada.
- Viljandimaal Uue Tedre talgutelt paistis päike kogu päeva ja leiti esimene päevitus.
- Tarvastu kirikaia talgutelt leiti ebaharilik muskuslill.
- Pärnumaal rannaniitu puhastades leiti pudelikiri.
- Vormsil Hullo kiigeplatsil leiti talgutelt rohu seest kanamuna.
- Saaremaal Käesla külaväljakul leiti talgutelt elu mõte.

TOREDAL TALGUL ON

Z Z T X I S A C Z I M A U R W
V A A R I T A M I N E E S M U
O D C R L U B W P D N L A U L
S B C T I G Y W B I B K V J E
B A N K F I P C M G M Q X V O
V X U E R Y S A L Q F F Z W K
D A Q N L B V U R G C R S H F
A J T T C E I E M U U S I K A
C X V D A T A B S I I O P U L
Y M X K T N B A C S N D G M D
G D B I B P U H K E H E T K R
L A L S I M M A N B T H R V B
G A K K O R I S T A M I N E E
N N H C E H I T A M I N E G B
H R S O B Z D X D I I G Z R F

MUUSIKA
SAUN
LAUL
NALI
KORISTAMINE
VAARITAMINE
EHITAMINE
KAEVAMINE
NAER
RIISUMINE
PUHKEHETK
SIMMAN

Kaks küsimust teel talgutele

Jaanus Rohumaa
Riigikantselei,
EV100 korraldus-
toimkonna juht

EV100 korraldustoimkond toimetab igapäevaselt, et meie riigi juubel saaks vahvalt ja väärilt peetud. Minu jaoks on peamine see, mis sellest juubeldamisest järele jääb: loodan, et nendeks on rõõmsamad inimesed, suurem ühtehoiutunne ja hulk kestvaid algatusi. Kui ma enda kodukandi peale mõtlen, siis mind rõõmustaks väga, kui Tallinnasse Veerenni kanti tekiks mõni uus laste tegevus- või mänguväljak ja Koidu tänava parki pandaks püsti lipumast.

Mida saaksime oma kogukonnas ära teha, et Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva väärilt tähistada?

Karina Tõeleid
Lipuvabrik,
tegevjuht

Juba pikemat aega on Eestile otsitud oma märki. Samas on meil olemas üks kindel ja kogu rahvast ühendav sümbol – meie lipp. See on võidu sümbol. Vabaduse sümbol. Ühtsustunde sümbol. Nii võiksimegi enda kodukandis ringi vaadata: kas meil on olemas koht, kuhu saame tähtpäevadel uhkelt heisata enda riigi lipu, mille alla oma kogukonnaga koonduda. Kui ei ole, siis Lipuvabrik on hea meelelega valmis öla alla panema ja aitama.

Mikko Virkala
Päästeamet,
ennetustöö
osakonna ekspert

Esmalt tasuks igal inimestel läbi mõelda, mis teda piirkonnas ohustab ehk teha oma kodukoha riskianalüüsi. Sellega inimene teadvustab endale, mis teda ees võib oodata ning milliseid samme oleks vaja astuda ohtude ennetamiseks ja nendega toimetulekuks. Inimene, kes ei sõltu ainult elutähtsatest teenustest (nt elekter ja vesi) ning on varunud toitu, vett ja hädapäraseid vahendeid, tuleb toime ka tõsisemate loodusõnnetuste korral.

Mida võiksimegi ise ära teha, et olla loodusõnnetuseks paremini valmis?

Merle Jantson
Eesti Külaliikumine
Kodukant, ühiskingituse
"EV100 igas külas"
koordinaator

Tegelikult saab sellele küsimusele ainsa ja õige vastuse anda vaid iga kogukond ise. Ainult nemad teavad kõige paremini, millest nende külas unistatakse, millest puudust tuntakse või mille üle uhked ollakse. Just nüüd, meie Eesti suurel sünnipäeval, ongi aeg see üheskoos ära teha ja kinkida endale, oma kogukonnale, oma rahvale. Kas selleks ühiselt tehtud kingiks saab oma küla lipuplats, mälestuspaik, korrastatud pärimus- või loodusväärtuslik paik, viljapuuaed, külakiik, kogukonna kroonikaraamat või midagi sootuks muud, otsustab külarahvas üheskoos. Tähtis on, et see oleks ühiselt ja südamega tehtud, et see jääks väärilt püsima ka pikaks ajaks pärast pidu ning et sellest saaksid rõõmu nii oma-külarahvas kui ka külalised.

Diana Karmo
Tamrex Ohutus,
personali- ja
kommunikatsiooni-
spetsialist

Soovitan alustada oma kodu ja ümbruse riskide hindamisest, et mõista, millised hädalukorrad on võimalikud ning kui kaugel on abi. Hädalukorras eluspüsimiseks on vajalikud söök, jook, esmaabi, soojus, side ja valgus. Varuge oma perele joogivett, samuti kuivaineid, näiteks kaloririkkaid herneid, ube, halvaad ja muud omal valikul, aga ka soola ja suhkrut. Tähtis on ka hea esmaabikomplekt valuvaigistite, sidemete jm vajalikega, samuti on oluline varuda tikke ja küünlaid, mis annavad ju üheaegselt nii valgust kui ka soojust. Lisaks peaksid kodus olema veel patareid ja raadio ning taskulamp.

Põnevaid talguretsepte

Tänavusel talgupäeval võib lisaks traditsioonilisele talgusupile proovida ühiselt valmistada toite ka retseptide järgi, mis on spetsiaalselt koostatud kaua säilivatest toiduainetest. Maitsvat avastamist jagub kuhjaga!

Loodusõnnetuste tagajärjel tekkida võiva hädalukorra puhul on pere ja kogukonna toitlustamine keerukam, kuid mis tavaoludes ühiselt läbi mõeldud ja järele proovitud, see on keerulisel ajal kõigile lihtsam.

Näitliku retseptikogumiku ilma elektrita valmistatavatest maitsvatest toitudest, milles on kasutatud käepäraseid ja kaua säilivaid toiduaineid, pani Päästeameti soovil kokku Portaali Cateringi peakokk Evari Tsetsin. Selle retseptikogumiku leiab tänavusest stardipaketist ja ka talguveebist.

Kuna kokkamine on looming, saate ise ja koos kogukonnaga edasi katsetada. Jagage põnevamaid retsepte ka talgupäeva meeskonnaga (info@teemeara.ee), et saaksime need avaldada talguveebis kõigile huvilistele järgi proovimiseks!

Head isu!

TUHKARTULID KILU JA FETA JUUSTUGA

Kartuleid
Vürtsikilu
Feta juust õlis (säilib kauem)
Wasabi mädarõigas

PANE KARTULID LÖKKETUHA SISSE KÜPSEMA (FOOLIUMIS VÕI ILMA). KUI KARTUL PEHME, LÕIKA TÜKKIDEKS. PANE PEALE VIIL PUHASTATUD KILU JA FETA KUUBIK. TIPPU KAUNISTUSEKS TÕRTS WASABI MÄDARÕIGAST JA PETERSELLI VÕI MUUD MAITSEROHELIST.

TUNDUB LIIGA LIHTNE, ET NII MAITSEV OLLA.

NELJAVILJAPUDRU KÜPSISED

200gr neljaviljajahelbeid
100gr jahu
2tl chia seemneid
Natuke kuivatatud banaani, purustatud
0,5 purki kondenspiima
2spl riivitud halvaad
1spl kookosrasva
0,5 klaasi vett
Maitseks suhkur, sool, vanillisuhkur

SEGA KÕIK AINED (VA KOOKOSRASV) OMAVAHEL KOKKU. MAITSESTA. LISA KUUMALE PANNILE KOOKOSRASV JA PRAE PEOS TEHTUD PÄTSIKESED MÖLEMALT POOLT KULDPRUUNIKS. SERVEERI MUSTIKAMOOSI VÕI MEEGA.

VAU!
TÕESTI VAU!